

Sändlista
Regeringskansliet
Rektor HDir
Prorektor C ISSL
Vicerektor
Ordf i FoUN

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

Er beteckning
Ju2020/02293/SSK

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över remissen "En ny myndighet för att stärka det psykologiska försvaret, (SOU 2020:29)"

Försvarshögskolans ställningstagande

Försvarshögskolan instämmer i utredningens förslag att den nya myndigheten bör vara en informationsberättigad totalförsvarsmyndighet, att den bör kunna ange en närmare inriktning av försvarsunderrättelseverksamheten och läggas till bland de myndigheter som tillåts inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Försvarshögskolan instämmer vidare i att den nya myndigheten bör lokaliseras till Stockholmsområdet.

Försvarshögskolan bedömer också att det nationella centrum för psykologiskt försvar, som utredning föreslår ska knytas till den nya myndigheten, kan vara en bra lösning för att åstadkomma en närmare samverkan mellan myndigheter med uppgifter inom det psykologiska försvaret. Den närmare utformningen av detta centrum bör dock övervägas i samråd med andra berörda myndigheter.

Försvarshögskolan delar utredningens uppfattning, att utbildning och forskning är av avgörande betydelse för att utveckla det psykologiska försvaret. Myndigheten bör därför ha medel för att initiera och finansiera forskning inom området psykologiskt försvar. Försvarshögskolan vill i detta sammanhang betona att högskolan i stor utsträckning i dag genomför utbildning och forskning som på många sätt berör det psykologiska försvaret. Försvarshögskolan ser därför positivt på utredningens bedömning att den nya myndigheten bör fortsätta och utveckla de samarbeten som MSB inlett och genomfört och även kunna ta initiativ till multidisciplinära konferenser och samarbeten, till nya utbildningar och kurser och till internationell forskningssamverkan inom området psykologiskt försvar.

Försvarshögskolan har inga synpunkter på övriga delar av utredningens förslag.

Skälen till Försvarshögskolans ställningstagande

Psykologiskt försvar är ett område som spänner över alla samhällssektorer och den myndighet som har ansvar för att samordna och utveckla detta område kommer att behöva samverka nära med ett stort antal andra aktörer, såväl offentliga som privata. Att hitta vägar att facilitera denna samverkan kommer att vara av yttersta vikt för att

den nya myndigheten ska kunna driva utvecklingen av Sveriges förmåga inom det psykologiska försvaret. Att inrätta ett nationellt centrum för psykologiskt försvar är ett intressant förslag som kan vara rätt väg att gå. Den närmare utformningen bör dock övervägas efter samråd med de andra myndigheter som kan komma att ingå i eller samverka med detta centrum.

Utredningen argumenterar vidare för att den nya myndigheten ska kunna lösa de uppgifter som föreslås, så måste det finnas ett nära samarbete med försvarsunderrättelsemyndigheterna (kap 9.4.3 och 9.4.4). Försvarshögskolan instämmer i den bedömningen och i den nya myndigheten bör därför vara en informationsberättigad totalförsvarsmyndighet och även kunna ange en närmare inriktning av försvarsunderrättelseverksamheten. Beträffande möjligheten att inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet är detta, som Försvarsmaktens representanter skriver i ett särskilt yttrande (s. 206), en grannlaga uppgift som bör prövas mycket noga. Försvarshögskolan delar dock utredningens uppfattning att signalspaning kan vara en nödvändig metod för att kunna härleda identifierade fall av informationspåverkan. Att identifiera, analysera och möta främmande makts informationspåverkan är en synnerligen viktig försvarsförmåga som Sverige måste förvalta och utveckla. Mot bakgrund av detta anser Försvarshögskolan att det kan vara befogat att även signalspaning används som en inhämtningsmetod och tillstyrker därför utredningens förslag att den nya myndigheten läggs till bland de myndigheter som tillåts inrikta signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet.

Beträffande lokaliseringen av den nya myndigheten är Försvarshögskolans grundinställning att nya myndigheter i första hand bör placeras utanför Stockholmsområdet. I detta fall kan dock konstateras att den föreslagna myndigheten avses bemannas med personal som i dag tjänstgör i Stockholmsområdet och att erfarenheterna visar att ytterst få anställda följer med då verksamhet flyttas till ort bortom rimligt pendlingsavstånd. Givet att den nya myndigheten föreslås ansvara för mycket viktiga uppgifter inom totalförsvaret är det viktigt att den snabbt kan komma på plats och bemannas så att Sverige inte tappar den förmåga som byggts upp av MSB under senare år. Den nya myndigheten bör därför placeras i Stockholmsområdet.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av Försvarshögskolans rektor Robert Egnell, efter föredragning av ” C CTSS Fredrik Bynander.

Robert Egnell
Rektor

Fredrik Bynander
C CTSS